

Bakgrunn for vedtak
Strindelva kraftverk

Snåsa kommune i Trøndelag fylke

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	Nordvest Energi AS
Referanse	
Dato	06.12.2018
Notatnummer	KNV-notat 08/2018
Ansvarlig	Øystein Grundt
Saksbehandler	Dag Kjellevold

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9

7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18

8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B

6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Sammendrag

Nordvest Energi AS søker om tillatelse etter § 8 i vannressursloven til å utnytte fallet i Strindelva i Snåsa kommune i Trøndelag. Det er også søkt om regulering av Bjørtjønnna med 1 m. Kraftverket vil få en installert effekt på 4,9 MW og en årlig fornybar energiproduksjon på inntil 13,4 GWh, hvorav reguleringen utgjør 0,2 GWh. Det er planlagt å utnytte et fall på 148 m, med inntak på kote 175 og kraftstasjon på kote 27. Det må bygges til sammen minst 1,3 km med ny permanent vei til inntaket. Vannveien blir ca. 2,2 km lang og er planlagt som nedsprenget/nedgravd rør. Det planlagte slippet av minstevannføring ved inntaket er 0,13 m³/s om sommeren og 0,07 m³/s om vinteren.

Høringsuttalelsene som har kommet inn er noe delt i synet på tiltaket. **Snåsa kommune** er positive til søknaden. En utbygging av Strindelva kraftverk vil etter **Fylkesmannens** vurdering medføre ytterligere store negative konsekvenser både for reindriftsnæring/samiske interesser og for regionale og nasjonale miljøinteresser. De går imot prosjektet og fremmer innsigelse til planene. **Fylkesrådet i Trøndelag fylkeskommune** anbefaler at det gis konsesjon til Strindelva kraftverk. **Skjækerfjell reinbeitedistrikt** er negative til en utbygging og mener at småkraftverket i et område med lite inngrep fra før vil kunne påvirke et av de viktigste vinter- og vårbeiteområdene deres. **Sametinget** har ingen spesielle kulturminnefaglige merknader til søknaden. **Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag**, **Norges miljøvernforbund**, **Rødt Nord-Trøndelag** og **Miljøpartiet De Grønne Nord-Trøndelag** er alle imot omsøkt prosjekt. **Statens vegvesen** og **Direktoratet for mineralforvaltning** har uttalelser av generell karakter. **Øystein Olav Østviks** uttalelse omhandler privatrettslige forhold.

En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 13,4 GWh/år i ny og litt regulert fornybar energiproduksjon, men til en relativt høy utbyggingskostnad, 6 kr/kWh etter våre beregninger. Reguleringen i seg selv er oppgitt å bidra med 0,2 GWh/år. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De tre siste årene (2015-17) har NVE klarert drøyt 2 TWh ny energi fra småkraftverk. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

Fylkesmannen er sterkt imot prosjektet og fremmer innsigelse med bakgrunn i negative konsekvenser for reindrift/samiske interesser og landskap.

Strindelva kraftverk vil produsere 13,4 GWh i et gjennomsnittsårlig og ha en utbyggingskostnad som er godt over gjennomsnittet for småkraftverk. I vedtaket har NVE lagt stor vekt på de negative konsekvensene tiltaket vil få for reindriften i form av tapte vår- og vinterbeiteområder i de mest urørte områdene til Skjækerfjell reinbeitedistrikt. Nedsprenget/nedgravd rørgate i dette terrenget vil etter vårt syn få konsekvenser for reindriften i form av tap/unnvikelse av vinter- og vårbeite som er en minimumsfaktor for distriktet. En rørgatetrásé i et slikt terreng med minimalt overdekke kan føre til at rein i et varig perspektiv kan trekke ned mot vei og jernbane som Fylkesmannen påpeker, jf. også nylig utgitte NVE-rapport 79/2018. En utbygging av Strindelva kraftverk vil etter NVE sitt syn føre til en ytterligere fragmentering av beiteområdet, og gi reinbeitedistriktet økte utfordringer med å utøve sine næringsinteresser.

NVE er enig med Fylkesmannen i at de landskapsmessige virkningene er betydelig større enn hva søker fremstiller. Området er svært skrint og med lite løsmasser. NVE er av den oppfatning at de planlagte inngrepene med tilhørende negative konsekvenser for landskap i denne saken ikke i tilstrekkelig grad kan avbøtes.

NVE mener at et prosjekt med et så høyt kostnadsnivå i mindre grad kan bære de negative konsekvensene for reindrift og landskap. Fordelene ved tiltaket i form av en noe regulert årsproduksjon på ca. 13,4 GWh/år veier etter vårt syn ikke i tilstrekkelig grad opp for disse ulempene.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at ulempene ved bygging av Strindelva kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt. NVE avslår søknaden om bygging av Strindelva kraftverk.

Øvrige forhold som er tatt opp av høringspartene gjelder i større grad krav til vilkår og avbøtende tiltak eller andre forhold som ikke er av betydning for vår konklusjon. Grunnet avslaget er ikke disse drøftet her. Som følge av NVEs avslag har det heller ikke vært holdt innsigelsesmøte med fylkesmannen i denne saken.

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	3
Høring og distriktsbehandling	7
NVEs vurdering	21
NVEs konklusjon	25

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra NordVest Energi AS, datert 30.01.2017:

Søknad om konsesjon for bygging av Strindelva kraftverk

Nordvest Energi AS ønsker å utnytte vannfallet i Strindelva i Snåsa kommune i Nord-Trøndelag fylke, og søker herved om følgende tillatelser:

I Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:

- å bygge Strindelva kraftverk med utløp på kote 27.
- å regulere Bjørtjønnna mellom LRV på kote 274,2 og HRV på kote 275,2.

II Etter energiloven om tillatelse til:

- bygging og drift av Strindelva kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.
- Anleggskonsesjon for 250 m høyspent jordkabel (22 kV) fra trafo til NTEs nettstasjon. Søknad om anleggskonsesjon er ikke beskrevet i eget dokument, men er inkludert i denne søknaden.

Strindelva kraftverk, endelig omsøkte hoveddata

TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	36
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	48,5
Spesifikk avrenning	l/(s·km ²)	42,7
Middelvannføring	l/s	1540
Alminnelig lavvannføring	l/s	76
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	130
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	68

KRAFTVERK		
Inntak	moh.	174,9
Avløp	moh.	27
Lengde på berørt elvestrekning	m	2300
Brutto fallhøyde	m	147,9
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,34
Slukeevne, maks	l/s	4000
Minste driftsvannføring	l/s	50
Planlagt minstevannføring, sommer	l/s	130
Planlagt minstevannføring, vinter	l/s	70
Tilløpsrør, diameter	mm	1200/1300
Tunnel, tverrsnitt	m ²	
Tilløpsrør/tunnel, lengde	m	2200
Installert effekt, maks	MW	1,6 + 3,3
Brukstid	timer	2700

MAGASIN		
Magasinvolum	mill. m ³	0,11
HRV	moh.	175,2
LRV	moh.	174,2

PRODUKSJON

Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	5,8
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	7,6
Produksjon, årlig middel	GWh	13,4

ØKONOMI

Utbyggingskostnad (2013)	mill.kr	45,1
Utbyggingspris	kr/kWh	3,4

Strindelva kraftverk, elektriske anlegg**GENERATOR**

Ytelse	MVA	3,6 + 1,8
Spennning	kV	6,6

TRANSFORMATOR

Ytelse	MVA	3,6 + 1,8
Omsetning	kV/kV	6,6/22

NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)

Lengde	m	250
Nominell spenning	kV	22
		Jordkabel

Om søker

Tiltakshaver for prosjektet er Nordvest Energi AS. Nordvest Energi AS er et privat eid selskap som utvikler, bygger og drifter kraftverk. Selskapet har avtale med grunneierne om å bygge og drifte kraftverket.

Beskrivelse av området

Strindelva ligger sør for Snåsavatnet i Snåsa kommune i Trøndelag. Nærmeste tettsted er Snåsa, 16 km nord-øst for prosjektområdet.

Prosjektstrekningen er nordvendt. Strindelva renner hovedsakelig i stryk, samt en foss, men i enkelte partier også rolig. Elva renner hovedsakelig på stein og fjell. I de nedre delene renner elva gjennom et kløftlandskap.

Fra Bjørtjønnna og ned til gården Strindmoen består vegetasjonen hovedsakelig av bærlyngskog, hvor både gran og furu inngår i skogsbildet. Området er preget av lite løsmasser og en del berg i dagen. I nedre del av prosjektområdet har elva gravd ut en lav kløft. Starten på den omtrent 60 – 70 meter lange kløfta defineres av en ca. 6 - 7 meter høy foss i kløftas øvre del. Fra bunnen strekker det seg loddrette vegger i høyde fra 3 til 5 meter. Bergveggene er hovedsakelig blankskurte, ispedd noen hyller med lite utviklet vegetasjon. Fossen avga på befaring mye fosserøyk, men det ble ikke registrert noen fosse- engvegetasjon, ref. biologisk mangfoldrapport. Også ved planlagt kraftverk finnes en slik kløft, men denne er ikke så markert og fremtredende.

Fylkesvei 763 går langs Snåsavatnet og passerer Strindmoen gård hvor elva løper ut i en bukt av Snåsavatnet. I tilknytning til gårdstunet og elveutløpet har det de siste 50 årene vært drevet campingplass. I tillegg til campingplass har gården også andre anlegg knyttet til utnyttelse av elva. Fra campingplassen/gårdstunet går det vei forbi ei gårdssag, et eksisterende lite kraftverk og opp til ei fløterhytte og fløterdemning.

Videre langs elva går det flere stier opp til Bjørtjønnå. Langs vannet ligger det tre hytter. Like nedstrøms utløpet av Bjørtjønnå, ligger det rester av en demning. Ifølge lokalkjente Leif Oddvar Giftstad var Bjørtjønnå tidligere regulert ca. 1 meter.

Det går en kraftlinje sør for og parallelt med riksveien. Kraftlinjen krysser Strindelva ca. 80 meter oppstrøms den planlagte kraftstasjonen.

Teknisk plan

Reguleringer

Det planlegges 1 meter regulering av Bjørtjønnå mellom på kote 274,2 og kote 275,2. Normalvannstand er kote 274,2. Et areal på ca. 0,03 km² vil demmes ned ved regulering. Reguleringsvolum utgjør omtrent 0,11 mill. m³. Med et årlig tilsig på 48,5 mill. m³ gir dette en magasinprosent på 0,22 %.

Forventet årlig produksjon med 1 m regulering av Bjørtjønnå er 13,4 GWh. Forventet årlig produksjon uten regulering av Bjørtjønnå er 13,2 GWh.

Inntak

Inntaksdammen planlegges som en 26 meter lang og ca. 1.5 m høy platedam. Dammen forankres i fjell.

Inntaket vil være et sideinntak hvor vannet strømmer rolig inn i rørgaten og dermed tar med minst mulig rask. Selve inntaket vil bli bygd med grovrisk og finrisk for å unngå at fremmedelemerter strømmer inn i rørgata. Videre vil inntaket utrustes med tapperør for tapping av minstevannføring, og tappingen vil registreres og loggføres i henhold til NVEs pålegg om dokumentasjon av minstevannføring. Overløpet vil bli formet slik at de naturlige flommene ikke økes.

Vannvei

Vannveien planlegges som nedgravde GRP-rør fra inntak og ned til kraftstasjonen. Vannveien er planlagt å følge samme trasé som en eksisterende traktorvei i nedre halvdel. Lengde på vannvei blir omtrent 2200 meter, hvor de øverste 1100 meter legges med indre diameter på 1300 mm, og de nederste 1100 meter legges med indre rørdiameter tilsvarende 1200 mm.

Overskuddsmassene fra grøft er planlagt brukt til vei. Det må sprenges en del langs planlagt trasé, da det er mye fjell på strekningen. Det må erfaringsmessig hugges i en bredde på 20-25 meter ved nedgraving av rør gjennom skog. Bunnvegetasjon i form av gress og urter forventes ifølge søker å komme opp relativt raskt etter at anleggsarbeidet er avsluttet og opprinnelig toppdekke er lagt tilbake.

Kraftstasjon

Kraftstasjonen legges i dagen helt nede ved elva, ved Strindmoen gård/camping. Den legges like nedstrøms eksisterende kraftverk. Kraftstasjon blir plassert på eksisterende gårdsplass. Grunnareal blir

på ca. 120 m². Det er ikke nødvendig med rydding av skog eller sprengning av fjell for etablering av kraftstasjonstomt. For sikring mot støy vil det bli benyttet mye betong. Fasade vil kunne være trepanel med farge lik øvrig bebyggelse.

Nettilknytning

NTE Nett er områdekonsesjonær i området. Aktuelt tilknytningspunkt for Strindelva kraftverk er ved dagens nettstasjon 62900 Strindmo. I tilknytningspunktet vil dagens mastetransformator erstattes med en nettstasjon med høyspent effektbryter, nødvendig vernutrustning samt høyspentmåling. Lengde på ny kabel fra stasjon til nettilknytning blir omtrent 250 meter.

For å tilknytte Strindelva med en installert effekt på 4,9 MW er det nødvendig med forsterkning av ca. 9,2 km med FeAl 1x50 til FeAl 1x95. Kostnad for denne forsterkningen vil bli ca. 5 mill. kroner, basert på den tekniske restlevetiden på linjen som er på ca. 26 år.

Veier

Det går en traktorvei fra gårdstunet og campingplassen, forbi eksisterende gårdssag og kraftverk, og videre parallelt med elva opp til ca. kote 100. Lengden på eksisterende vei fra gårdstunet og til kote 100 er knapt 1 km.

Videre, langs elva, går det flere stier opp til Bjørtjønnå. Eksisterende vei vil bli benyttet som anleggsvei og blir forlenget langs rørgate opp til inntaksdam. Denne anleggsveien planlegges som en permanent skogsbilvei (grusvei) med kjørebredde 4 m. Veien etableres som privat bomveg og vil senere bli benyttet av tiltakshaver og grunneierne. Lengden på ny planlagt vei fra kote 100 og til inntaksdammen blir 1,3 km.

Massetak og deponi

Overskuddsmasser fra etablering av inntaksdam, vannvei og tomt for kraftstasjonen skal brukes til skogsvei opp til inntak og til omfyllingsmasser for nedgravde rør. En god del utsprengte steinmasser må benyttes til oppfylling for vei og rørtrase i bekkedal midtveis i traseen. Resten av overskuddsmassene deponeres i massedeponi i tilknytning til eksisterende elveforebygging/flomsikring ovenfor gårdstun/campingplass.

Arealbruk

Reguleringsmagasinet vil gi et varig arealbeslag på 30 daa.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

I Snåsa kommuneplans arealdel (2005 – 2015) inngår Strindelva kraftverk i et areal avsatt til landbruks-, natur- og friluftslivsområder (LNF), kategori A.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 31.08.17. sammen med representanter for søkeren og flere av høringspartene. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av NVE. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Snåsa kommune har i møte 13.06.2017 behandlet søknaden:

«Vurdering:

Fornybar og miljøvennlig kraftproduksjon og –sikkerhet er en prioritert samfunnsinteresse som anlegget kan gi et bidrag til.

Det er tatt høyde for og anlegget vurderes ikke å være i strid med kommuneplanens arealdel.

Området inngår i et større friluftslivsområde, hvor de viktige (B) friluftslivsverdiene i området nok først og fremst er viktige for eierne på Strindmoen og besøkende på Strindmoen camping.

Det etablerte dam- og fløteranlegget som er etablert i elva forutsettes ikke berørt negativt av planene på annet vis enn at vannføringen i elva blir redusert. Ei nedgravd rørgate og nedgravd kraftledning vurderes ikke å påvirke landskapsverdier og allmenne interesser i området i særlig grad. Den permanente vegen i rørgata vil nok bli lett synlig fra Snåsavatnet.

Behovet for en skogsbilveg helt opp til Bjørtjønnå er nok noe begrenset. Sånn sett antas vegen først og fremst å ha sin berettigelse knyttet til kraftverket, og bør få sin godkjenning som en del av det.

Snåsa formannskaps vedtak:

- 1. Snåsa kommune anser den samfunnsmessige nytten som klart større enn de mulige natur- og miljømessige ulempene av den omsøkte utbyggingen.*
- 2. Det er tatt høyde for og anlegget vurderes ikke å være i strid med kommuneplanens arealdel.*
- 3. Snåsa kommune er ikke kjent med andre forhold i sammenhengen enn de som er omtalt i vurderingen og som ellers er omtalt og vurdert i søknaden. En forutsetter at reindriftsinteressene og andre berørte interesser er høringsparter i saken.*
- 4. Den planlagte vegen opp til Bjørtjønnå bør få sin godkjennelse som en del av kraftverket.»*

Fylkesmannen i Trøndelag uttaler i brev av 15.08.2017:

«.....

Fylkesmannens vurdering av framlagte konsesjonssøknad på Reindrifsområdet

Søknaden gir en kort beskrivelse av Skæhkere sijte sin bruk av området. Fylkesmannen mener at omsøkte utbygging vil kunne få større negative konsekvenser for reindriften enn det som fremgår av konklusjonen i søknaden. Området er viktig som vinter- og vårbeite og ligger i tilknytning til det mest urørte vinterbeiteområdet i Skæhkere sijte.

Generelt er det viktig å poengtere at all utbygging/ aktivitet i reinbeiteområdet påvirker reindriften, og forstyrrer reinen når den er i området. Og selv om hver og en utbygging enkeltvis har mindre betydning, kan summen av flere tiltak gi store utfordringer for reindriften. Det er imidlertid ikke gjort noen utredning for hvilken aktivitet det ellers er i vinterbeiteområdet for Skæhkere sijte og de totale konsekvensene for distriktet.

I søknaden står det at med god planlegging vil anleggsarbeidene kunne gjennomføres på et akseptabelt nivå for reindriften. Vi er enig i at anleggsperioden vil være problematisk for reindriften. Aktivitet, støy og uro i beiteperioden vil føre til at rein trekker unna og benytter andre beiter. Negativ påvirkning gjennom langvarige, regelmessige forstyrrelser fører til atferdsendring hos reinen, noe som betyr at den unngår å bruke nærområdet til støykilden. Dette vil redusere beiteområdet for Skæhkere sijte.

I driftsfasen vil kraftverket gi noe ferdsel opp til Bjørtjønnå. Selv om veien skal stenges med bom, vet vi av erfaring at den også vil medføre en del annen trafikk. Veien blir en lett måte å komme seg opp i terrenget, før man starter turen videre innover fjellet. Da åpnes områdene lengre inn i fjellet for økt ferdsel. Det er nevnt i søknaden at vei opp til inntaket vil være positivt for grunneier, da han kan utnytte hyttene ved Bjørtjønnå bedre.

Eksisterende hytter ved Bjørtjønnå er private og ikke definert som utleiehytter. De er ikke regulert for å benyttes til utleieformål. Hvis utbyggingen medfører økt aktivitet rundt Bjørtjønnå og lette ferdsel lenger inn i fjellet, vil dette være svært negativt for reindriften. Vi mener at en permanent vei opp til Bjørtjønnå vil gi vesentlige negative konsekvenser for reindriften og kan i tillegg bidra til å senke terskelen for at det legges til rette for andre nye aktiviteter i området. Statskog har en gammel skogkoie ved Bjørtjønnå. Statskog søkte i 2016 Snåsa kommune om bruksendring fra skogkoie til fritidsbolig. Kommunen ga dispensasjon for bruksendring, og vedtaket ble påklaget av Skæhkere sijte. Klagen førte frem og vedtaket sier at en bruksendring i vesentlig grad tilsidesetter de hensyn som ivaretas gjennom formålet LNF-A, og særlig hensyn til reindrift. I brevet vises det til at området er viktig som vinterbeite og at å tillate en privat fritidsbolig i området medfører i seg selv bruk som i utgangspunktet ikke er forenelig med reindriften i området.

En permanent vei kan også føre til at reinen lettere kommer ned på åker, vei og jernbanen. Reinen trekker lettere ned etter en vei, enn i skogen. Skæhkere opplever år om annet at en stor del rein blir påkjørt av toget.

Vi mener at selve kraftverket og inntaksdammen i driftsfasen ikke vil gi vesentlige negative konsekvenser for reindriften. Inngrepet som dammen utgjør vil i seg selv ikke være problematisk for reinen, men aktiviteten tilknyttet tilsyn vil forstyrre rein. Reguleringen av Bjørtjønnå er vi noe usikre på hvilken betydning det utgjør i forhold til dagens situasjon.

Vi er ikke kjent med hvordan isforholdene på Bjørtjønnå er pr i dag. Regulering av tjønna vil gi mer usikker is og medføre større fare for at reinen går gjennom isen og drukner.

Fylkesmannens konklusjon for reindriftsnæringa og samiske interesser

Nye tekniske inngrep og økt ferdsel inn sentrale beiteområder vil få negative konsekvenser for reindriften i Skæhkere sijte.

Aktuelle planområdet er viktig som vinter- og vårbeite og ligger i tilknytning til de mest urørte vinterbeiteområdene i Skæhkere sijte.

Fylkesmannens reindriftsavdeling mener at omsøkte utbygging vil få store negative konsekvenser for reindriften i området og at de negative konsekvensene er større enn det som fremgår av konklusjonen i konsesjonssøknaden.

Fylkesmannens reindriftsavdeling går imot omsøkte prosjekt og fremmer innsigelse til utbygging av Strindelva.

(...)

Landskap

Planområdet fremstår i hovedsak som et skog/fjellskogsområde og der Strindelvas elvelandskap er et dominerende element i landskapsbildet.

Strindelva har en sammenhengende fossefallstrekning på mer enn 2.000 m fra Bjørtjønnå til Strindmoen med et fall på ca 150 m. Dette regnes ofte som Nord-Trøndelags høyeste og lengste sammenhengende fossefallstrekning. Denne viktige vassdrags-/landskapskvaliteten for Strindelva er ikke omtalt i framlagte konsesjonssøknad eller miljørapport. Vi anser dette som en vesentlig mangel ved konsesjonssøknaden. Omsøkte prosjekt vil innebære bygging av inntaksdam, rørgate på ca 2.200 m og anleggsvei på ca 2 km. Store deler av planområdet er svært skrint og med lite løsmasser. En realisering av prosjektet vil medføre store sprengningsarbeider for både vegbygging og legging av vannrør med store dimensjoner (ø = 1300 mm).

Etter Fylkesmannens vurdering vil prosjektet medføre store negative konsekvenser for landskap og vassdragsnaturen lang Nord-Trøndelags største/høyeste fossefallstrekning.

Fylkesmannen mener ut fra de momenter som her er fremført at de landskapsmessige virkningene av et kraftverk i Strindelva er betydelig undervurdert i søknad og miljørapport.

(...)

Fylkesmannens konklusjon på miljøområdet

Snåsavassdraget er et av de vassdrag i Nord-Trøndelag som fra før er mest berørt av vannkraftutbygging og en utbygging av Strindelva kraftverk vil etter Fylkesmannens vurdering medføre ytterligere store negative konsekvenser mht samla belastning for Snåsavassdraget, jf. Naturmangfoldlovens § 10.

Fylkesmannens miljøvernnavdeling mener at omsøkte kraftutbygging samla sett vil medføre store negative konsekvenser for regionale og nasjonale miljøverdier i området med:

- *Betydelig bortfall av sammenhengende naturområder med urørt preg, herunder villmarksområder (> 5 km fra tyngre tekniske inngrep)*
- *Store negative konsekvenser for det som regnes som Nord-Trøndelags høyeste og lengste sammenhengende fossefallsstrekning (ca 150 m)*
- *Store negative konsekvenser for naturtypen «elveløp», som er en rødlista naturtype*
- *Negative konsekvenser for brukerinteresser, herunder friluftsliv*

Fylkesmannens miljøvernaveiing går imot omsøkte prosjekt og fremmer innsigelse til utbygging av Strindelva.

Avbøtende tiltak

På bakgrunn av Fylkesmannens konklusjon i saken, der det fremmer innsigelse til omsøkte utbygging, finner vi det ikke naturlig å vurdere avbøtende tiltak for utbygging.

FYLKESMANNENS KONKLUSJON

Snåsavassdraget er av de vassdrag i Nord-Trøndelag som fra før er betydelig berørt av vannkraftutbygging. Hensynet til samla belastning for reindriftsnæring/samiske interesser og miljøinteresser må derfor veie tungt i en endelig vurdering av framlagte konsesjonsøknad.

En utbygging av Strindelva kraftverk vil etter Fylkesmannens vurdering medføre ytterligere store negative konsekvenser både for reindriftsnæring/samiske interesser og for regionale og nasjonale miljøinteresser.

*Fylkesmannen i Nord-Trøndelag **går imot** omsøkte prosjekt og **fremmer innsigelse til** utbygging av Strindelva.»*

Fylkesrådet i Trøndelag behandlet saken i møte 22.06.2017:

«.....

Konklusjon

De fleste kraftverksøknader vil ha en eller flere negative konsekvenser for allmenne interesser.

(.....)

Strindelva kraftverk er mindre konfliktfylt, gir et større bidrag til produksjon av elektrisk kraft og bør prioriteres i forhold til samlet belastning.

For begge tiltakene må det stilles krav om at hensynet til innlandsfisk og kulturminner ivaretas av konsesjonsvilkårene samt at konsesjonsvilkårene er i tråd med forvaltningsprinsippene i vannforskriften.»

(Fylkeskommunens uttalelse ble gitt som del av en uttalelse som også omfattet Jørstadelva, en søknad som senere er trukket.)

Sametinget har gitt uttalelse i brev av 26.06.2017. De har ingen spesielle kulturminnefaglige merknader til planforslaget.

Statens vegvesen har gitt uttalelse i brev av 27.06.2017, og de vurderer tiltaket til i mindre grad å berøre Statens vegvesens interesser.

Direktoratet for mineralforvaltning uttaler i brev av 14.06.2017 at ikke har merknader til omsøkt prosjekt.

Skjækerfjell reinbeitedistrikt/Skæhkere sijte har gitt slik uttalelse i brev av 27.06.2017:

«Skæhkere sijte har fra NVE mottatt søknad om å bygge Jørstadelva og Strindelva kraftverk i Snåsa kommune. Det er Nordvest Energi AS som søker om tillatelse til å bygge kraftverkene.

Begge (Se kommentar om fylkeskommunens uttalelse, vår merknad) kraftverkene ligger i sårbare og viktige vinter- og vårbeiteområde for rein, og Skæhkere sijte har ikke mottatt noen form for søknad eller informasjon om denne utbyggingen tidligere. Undertegnede hadde en telefonsamtale tidligere i vårvinter fra Terje Dyrstad fra Nordvest Energi der han var interessert i å høre hvordan vi brukte området ved Jørstadelva, og en kort beskrivelse av dette. Vi ble da forespeilet både møte og befarung i områdene, noe som er uteblitt.

(.....)

Strindelva kraftverk ved Bjørtjønnå. Det er fra før lite inngrep i området, og er et av de mest inngrepsfrie områdene i vinter/vårlandet for distriktet. Veibyging, inntaksdam og oppdemning med 1 meter vil her få alvorlige konsekvenser for reindriften. Det vil blant annet føre til økt ferdsel, usikker is med fare for drukningsulykker for mennesker og dyr. Samtidig vil en veg, grøft, rørgate og hogst føre til at rein ledes mot jernbanen/veg og innmark. Distriktet har en dyster statistikk hva gjelder påkjørsler av tog i dette området. Samiske kulturminner er heller ikke fullstendig registret her. I søknaden står det også at med en veg til Bjørtjønnå vil grunneierne ha en mer systematisk utnyttelse av sine private hytter. Dette skal gjøres i tilknytning til grunneiers Campingdrift/turisme. Vi vil opplyse om at Statskog har en skogskoie ved Bjørtjønnå som de har søkt omdisponert til fritidsbolig/utleiehytte. Dette fikk de avslag på med begrunnelse i at reindriftshensynet vesentlig ble tilsidesatt (01.06.2017- vedtak er endelig).

Jeg vil også gjøre NVE oppmerksom på at innenfor en strekning på 30 km (etter bilveg) er det i tillegg til disse to søknadene gitt konsesjon til utbygging av enda ett vannkraftverk – Bøla kraftverk. Vi har klaget på dette tiltaket, da vi også her kom sent inn i prosessen og våre interesser ikke er blitt ivaretatt. Denne ligger nå inne hos OED. Et fjerde kraftverk innenfor samme område i Jørstadelva er også søkt, men den har foreløpig fått avslag. Med så mange kraftverk innenfor et så lite område, vil det i sum få betydelige konsekvenser for reindrifia. Konsekvensene av utbyggingen av alle disse sakene må bli sett på samlet for reindriften.

Det er veldig uheldig at vi kommer så sent inn i prosessen, da det er bedre for alle parter at vi får saken så tidlig som mulig, og kan være med både på planlegging og evt avbøtende tiltak, hvis det i det hele tatt er mulig for oss å kunne gi samtykke i utbyggingen. Vi er overrasket over at reinbeitedistriktet ikke involveres når søker beskriver reindriften i området, og i tillegg konkluderer med hvor små konsekvenser utbyggingen vil ha for reindrifia uten reindrifsfaglig kompetanse. Dette er noe som vi tidligere også har påpekt.

Skæhkere sijte krever en prosess med en reindrifsfaglig vurdering av tiltakene. Slik som saken foreligger kan vi ikke uttale oss før alle moment for reindrifias del er utredet, og mener NVE ikke kan gi konsesjon på grunnlaget som er framlagt.»

Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag har i brev av 30.06.2017 uttalt:

(...)

«Konklusjon Strindelva: Dette vil gripe inn i det sammenhengende villmarksområdet sør for Snåsavannet samt inngrepets negative virkning for den sørsamiske reindrifta. Området er også viktig for friluftslivet. I tillegg er de biologiske verdiene for dårlig kartlagt. Konesjonsøknaden må avslås.»

(...)

Rødt i Nord-Trøndelag uttaler i en e-post av 27.06.2017:

«Grunnet de mange landskapsmessige og biologiske kvaliteter anser vi utbygging av Strindelva som uvettig. En utbygging vil komme i konflikt med arealkrevende dyrearters habitat og med reindriften. Vi har i tillegg netto krafteksport i Norge og har ikke behov for disse kraftverkene. Ulf H. Stokke, Rødt Nord-Trøndelag.»

Miljøpartiet De Grønne uttaler i en e-post av 02.07.2017:

(...)

«Strindelva, et uberørt naturområde

Strindaelva har utspring i Bjønntjønnna som er inni en del av et større uberørt villmarksområde på sørsiden av Snåsavannet (INON). Disse områdene er viktige for arealkrevende dyrearter, og utbygginger her vil føre til at områdene taper seg i kvalitet, blant annet er dette området en del av yngleområdet for jerv, en art med enorme leveområder i fjellet. Slike store områder er også viktige for reindrifta, og aktuelt område er en del av vinterbeiteområde med kalvingsland. Det er naturlig å anta at området derfor er svært viktig for reindrifta. Reindriftnæringa er en næring som konstant mister sitt næringsgrunnlag gjennom utbygginger og fragmenteringer av beiteområder, og en vurdering av samlet belastning for reindrifta i området må gjøres før man gir konsesjon til en utbygging. Samlet belastning som beskrevet over under Jørstadelva gjelder på lik linje her for Strindelva.»

Norges Miljøvernforbund uttaler i et brev av 20.06.2017:

(...)

«Konklusjon.

Norges Miljøvernforbund fraråder NVE om å gi Nordvest energi A/S tillatelse til en utbygging av Strindelva kraftverk på et prinsipielt grunnlag, og på grunnlag av overnevnte punkter.»

Fra **Øystein O. Østvik** i e-post av 20.07.2017:

(...)

«Konklusjon.

Slik saken foreligger i dag, den 20. juli 2017, for eiendom grn.70 bnr.6, eiet av Øystein Olav Østvik, kan vi ikke godta noen vannkraft utbygging, inntil vi har reelle fakta om hva som er konsekvensen for eiendommen: tomt og hytte, ved utbygging av vannkraftverk i Bjørtjønnna, og at vi har garantier for eksakte og faktiske tiltak som blir gjennomført for at eiendommen ikke blir berørt av utbyggingen.

Vi har i utgangspunktet ikke noe i mot utbygging av vannkraftverket, men kan ikke akseptere at vår eiendom blir skadelidende.»

NordVest Energi AS har kommentert høringsuttalelsene i et brev datert 23.12.2017:

«01 Miljøpartiet de grønne, MDG (kommenteres felles med Naturvernforbundet.)

02 Naturvernforbundet

«Konklusjon Strindelva: Dette vil gripe inn i det sammenhengende villmarksområdet sør for Snåsavannet samt inngrepets negative virkning for den sørsamiske reindrifta. Området er også viktig for friluftslivet. I tillegg er de biologiske verdiene for dårlig kartlagt. Konesjonssøknaden må avslås.

KOMMENTAR:

Høringsuttalelsene fra MDG og Naturvernforbundet har mange sammenfallende synspunkt der særlig INON fokuseres sterkt. Vi velger å kommentere deres uttalelser samlet:

Berøring av inngrepsfritt naturområde INON:

I reviderte forskrifter om konsekvensutredninger som ble vedtatt 19.12.2014, har regjeringen avvirket «Inngrepsfrie naturområder i Norge» (INON) som verktøy i arealpolitikken. INON-begrepet er erstattet med kriteriet «store sammenhengende naturområder med urørt preg» (SNUP). Forskriftene er utarbeidet av KLD og KMD.

Regjeringen har slått fast at INON ikke skal være et direkte styrende kriterium i regelverk og veiledere. Ved revisjoner av slike dokumenter vil INON bli tatt ut som et direkte styringssignal for arealbruken.

Tiltakshaver viser til at følgende vurdering er gjort i biorapporten/konesjonssøknaden:

Arealbeslag vil medføre bortfall av areal i ytterkanten av større sammenhengende naturområdet med urørt preg. På grunn av områdets nærhet til Strindmoen og eksisterende bebyggelse bør det være en viss toleranse for inngrep/ tiltak. (Dette er ihht politiske retningslinjer gitt av KLD og KMD)

Tiltakshaver kan dessuten vise til flere forhold som viser at området rundt Bjørtjønnå vanskelig kan kalles "urørt eller inngrepsfritt".

- *Siden 1700 tallet har det vært drevet sagbruksvirksomhet.*
- *Det har vært fløterdam i Bjørtjønnå i flere hundre år.*
- *Det er tre hytter rundt Bjørtjønnå.*
- *Rester etter den siste fløterdammen bygd av Statskog finnes enda.*
- *I tillegg står det i dag et båtnaust bygd i tømmer ved siden av dammen.*
- *Grunneierne har drevet skoghogst i flere hundre år langs begge sidene av elva og rundt Bjørtjønnå.*
- *Siste større hogst ble utført for ett år siden av Statskog. Dette foregikk langs traktorveg ca. 1 km øst for Bjørtjønnå.*

Sweco sin biorapport konkluderer med:

- *Prosjektområdet har liten til middels verdi for store sammenhengende naturområder med urørt preg.*
- *Planlagte tiltak vil medføre liten til middels negativ konsekvens*

Området er viktig for friluftslivet.

KOMMENTAR:

Naturvernforbundet oppgir ingen referanser på at dette er et mye brukt turområde og påstanden er ikke dokumentert. Familien som bor på gården Strindmoen har drevet turisme/campingplass siden 1960 og de har en annen erfaring. De har egenhendig laget en merket tursti med infotavler. Deres erfaring er at stien er svært lite besøkt. Det er stort sett campingturister og gårdbrukerens familie som benytter området.

Videre kan det henvises til Snåsa kommune sin informasjon om anbefalte turområder. Informasjon om turmuligheter i Snåsa finnes på følgende steder:

- *Visit Snåsa – turtips*
- *Snåsa Fjellstyre – turtips + stier og ferdselsveier*
- *Snåsanytt.no Skal opplyse om merkede turmuligheter i Snåsa.*
- *Dokument "KARTLEGGING OG VERDSETTING AV FRILUFTOMRÅDER" I Snåsa kommune*

Strindmoen – Bjørtjønnå som tursti er ikke nevnt i noen av disse kildene

Ufullstendig bio-rapport, bl.a. mangelfull analyse av moser og lav:

KOMMENTAR: *Rapporten er utført ihht gjeldende normer. Viser til vedl. 1 i rapporten s. 29. Artsliste over innsamlede moser og lav.*

03 Statens vegvesen.

Ingen kommentar.

04 Rødt Nord-Trøndelag

«Grunnet de mange landskapsmessige og biologiske kvaliteter anser vi utbygging av Strindelva som uvetlig. En utbygging vil komme i konflikt med arealkrevende dyrearters habitat og med reindriften. Vi har i tillegg netto krafteksport i Norge og har ikke behov for disse kraftverkene.

KOMMENTAR: *se kommentarer under 08 Norges Miljøvernforbund.*

05 Reindriftsnæringen. Skæhkere sijte/Skjækerfjell reinbeitedistrikt v/Hanne-Lena Wilks

Reindriftsnæringa mener: Skæhkere sijte (Skjækerfjellet reinbeitedistrikt) krever en prosess med en reindriftsfaglig vurdering av tiltakene. Slik som saken foreligger kan vi ikke uttale oss før alle moment for reindriften del er utredet, og mener NVE ikke kan gi konsesjon på grunnlaget som er framlagt.

Kommentar : Tiltakshaver har innhentet generell informasjon om reindriftsnæringa i området. (Se informasjon i konsesjonssøknad). Tiltakshaver har også hatt direkte kontakt med kontaktperson i næringa under utarbeidelse av søknaden. Det ble i den forbindelse også oversendt kart over trase etc. samt tekniske data på e-post til reindriftsnæringa 16. januar 2017. Tiltakshaver fikk i etterkant av denne kommunikasjonen tilsendt kommentarer fra reindriftsnæringa på mail 19. januar. De mottatte opplysningene ble benyttet i søknaden. se kopi av vedl. mail med vedlegg.

Tiltakshaver mottok ingen meldinger eller krav om at næringa så behov for en konsekvensanalyse for reindrift. NVE er også klar på at dette ikke er et krav i forb. med søknader om småkraftutbygginger i Norge. Vi anser således dette som et politisk spørsmål og ser ikke at dette kan være en kritikk av tiltaket eller søknaden. Tiltakshaver mener søknaden er utført ihht gjeldende norm. Dersom reindriftsnæringa "ikke kan uttale" seg før en separat konsekvensanalyse er utarbeidet beklager vi dette. Tiltakshaver ber derfor NVE om å bli veiledet i saken. Dersom vi skal utarbeide en separat konsekvensanalyse for tamreindrift for dette tiltaket vil vi kreve at analysen utarbeides av andre fagpersoner enn de som bekler stillinger hos Fylkesmannen i N-Trøndelag.

I tillegg til flere spesifikke kart og informasjon knyttet til næringa som finnes i konsesjonssøknaden ønsker vi å kommentere følgende forhold som nevnes i de ulike høringsuttalelsene.

Følgende informasjon er hentet fra reinbeitedistriktets distriktsplan 2015:

Kalvingsland:

pkt 2.1.4 - Kalvingsområdet er i Roktdalen. Kalvingsområdet er i et annet dalføre. Grunneierne har heller aldri registrert simler med kalv i området Strindmoen eller rundt Bjørtjøna.

Vinterbeiteområde:

pkt 2.1.3. - Vinterbeiteområde er i aksene: Roktdalen - Snåsavatnet- Steinkjer- Henning - Leksdal - Verdal.

Angjeldende prosjektområde er således helt i ytterkant av oppgitt område for vinterbeite.

En del dyr beiter hele vårsesongen på privat innjord langs RV 763 – og reagerer ikke på støy og jaging fra området.

Trekkveier:

Kartene i distriktsplanen viser at det er ingen trekkveier i angjeldende prosjektområde. ref. kart i konsesjonssøknad. Dersom det allikevel trekker rein over vassdraget vil redusert vannføring være fordelaktig. Tiltakshaver peker på at område ved dam vil være egnet for trekk

både sommer og vinter og mener isforholdene på Bjørtjønnna ikke vil være vesentlig forskjellig etter en utbygging.

07 – Nord – Trøndelag Fylkeskommune

Fylkesrådets innstilling til vedtak- sitat:

«Fylkesrådet anbefaler at det gis konsesjon til Strindelva kraftverk.

Strindelva kraftverk framstår som mindre konfliktfylt prosjekt. Det gir et større bidrag til produksjon av elektrisk kraft og bør prioriteres i forhold til samlet belastning. Det er også positivt at tiltaket kan bidra med synergieffekter i et verdiskapingsperspektiv i en distriktskommune.»

Kommentar: Tiltakshaver noterer at de folkevalgte i Fylkeskommunen går inn for prosjektet.

08 Norges Miljøvern forbund

Norges Miljøvernforbund (NMF) krever et avslag på søknaden om utbygging. NMF mener Norge i stedet må oppdatere gammelt kraftverksutstyr.

Kommentar: Tiltakshaver har tiltro til at eierne av eldre kraftverk fortløpende vurderer de tekniske og økonomiske forutsetningene for utbedringer på sine anlegg. På samme måte vil alle kraftselskaper fortløpende vurderer grunnlaget og mulighetene for nye utbygginger. Selskapenes vurderinger er nøye knyttet til markedet for fornybar kraft.

09 Snåsa kommune

Snåsa formannskap sitt vedtak:

1. Snåsa kommune anser den samfunnsmessige nytten som klart større enn de mulige natur- og miljømessige ulempene av den omsøkte utbyggingen.
2. Det er tatt høyde for og anlegget vurderes ikke å være i strid med kommuneplanens arealdel.
3. Snåsa kommune er ikke kjent med andre forhold i sammenhengen enn de som er omtalt i vurderingen og som ellers er omtalt og vurdert i søknaden. En forutsetter at reindriftsinteressene og andre berørte interesser er høringsparter i saken.
4. Den planlagte vegen opp til Bjørtjønnna bør få sin godkjennelse som en del av kraftverket.

Kommentar: Tiltakshaver noterer at administrasjonen i kommunen ikke har innvendinger til prosjektet og at de folkevalgte i kommunen enstemmig går inn for prosjektet. Vi merker oss at kommunen mener veg til Bjørtjønnna bør bygges og være en del av anlegget.

10 Direktoratet for Mineralforvaltning - Direktoratet har ingen motforestillinger til prosjektet.

Kommentar : Ingen kommentar.

11 Øystein Østvik – privat hytteeier

Østvik er positiv til utbygging men, ønsker å få avklart hvor høy maksimal vannstand blir. Han godtar ikke at hyttetomta får større neddemming enn det som er tilfelle i naturlig variasjon.

Kommentar: Strandlinja på tomta er i dag dels myr/våtmark og dels berg. Under konsesjonsbefaring med NVE foreslo tiltakshaver å etablere en steinmur i strandkanten der det i dag er våtmark og samtidig gjøre oppfylling på innsiden av muren. Dette for å gjøre tomta til et permanent tørt område.

Denne løsningen ble avvist av NVE med henvisning til at det ville kreve omfattende anleggsarbeider.

Tiltakshaver har gjort kontrollmålinger og viser til at foreslått/omsøkt HRV vil være ca. det vi ser i dag som naturlig høyeste vannstand. Dette kan sees som skille i vekst av lav på berget i strandkanten på Bjørtjønna. Tiltakshaver har også foreslått å ta bort eksisterende rest av bunnstokk og stein i utløpet av tjønna. I de senere årene har hele den gamle fløterdammen forsvunnet og det ligger i dag kun rester på bunnen. En opprensning av dette ned til fast fjell vil medføre 20-30 cm lavere normalvannstand på tjønna. Dette vil være et enkelt tiltak for både å sikre hyttetomt mot høy vannstand og sikre at omsøkt regulering kan tillates og gjennomføres.

12 Fylkesmannen i Nord Trøndelag

Fylkesmannen bekrefter at det ikke er miljømessige forhold som er til hinder for utbygging av Strindelva.

Til tross for dette er Fylkesmannen mot utbygging. Fylkesmannen begrunner sin motstand med to forhold:

1. Fossefall. Elva har et fall på 150 høydemeter over en lengde på ca. 2 km og at dette er Midt Norges "lengste fossefall".

2. Ulempe for Reindriftsnæringa.

Reindriftsnæringa hevder utbygginga vil være til hinder for utøvelse av næringa og at tiltaket må konsekvensutredes mhp tamreindrift. Fylkesmannen (FM) benytter næringa sin holdning som argument for å gå mot utbygging. FM er således enig med Reindriftsnæringa. De mener at den planlagte utbyggingen vil være til så stort hinder og ulempe for reindriftsnæringa at de går mot utbygging av Strindelva kraftverk.

KOMMENTARER:

Ad 1 :

Tiltakshaver vil peke på at vannfallet i Strindelva er selve grunnlaget for prosjektet og søknaden. Et vannkraftverk krever fossefall. Til sammenligning kan nevnes at tilsvarende elvestrekning på Vestlandet eller i Nordnorge ville hatt det doble av høyden. I disse delene av landet har en elvestrekning på 2 km gjerne 300 m fallhøyde. Når Fylkesmannen benytter dette som argument mot utbygging blir det vanskelig å kommentere.

En søknad om utbygging av vannkraftverk må tross alt handle om å utnytte et vannfall.

Tiltakshaver har aldri hørt Strindelva nevnt som en regional attraksjon, slik Fylkesmannen hevder. Dette har heller ikke grunneier hørt snakk om, og det er ingen i kommunen som kjenner til at Strindelva har noen spesiell status. Det er ingen turisme knyttet til Strindelva. Det er stort sett gjestene på campingplassen og grunneierne selv som av og til benytter terrenget til rekreasjon.

Ad. 2: Vi oppfatter at FM er på kollisjonskurs med de statlige politiske retningslinjene. Disse retningslinjene sier at konsekvensutredning for tamreindrift ikke skal utarbeides i søknader om småkraftverk. Som statlig etat burde FM bistå og støtte reindriftnæringa på en mer konstruktiv måte.

Reindriftnæringa hevder at "bit for bit" utbygging av kraftverk truer næringa. I motsetning til nabovassdragene; Verdalsvassdraget, Ogna, Sandøla/Luru og Jørstadelva er Strindelva ikke vernet mot kraftutbygging. Det er heller ingen andre vernetiltak knyttet til området rundt Strindelva. Se vedl. kart som viser plasseringen av Strindelva og de vernede nabo vassdragene. Skjækerfjellet reinbeitedistrikt er avmerket med røde linje. Som kartet viser er ca. 75% av reinbeitedistriktet innenfor området for nedbørsfeltene for vernede vassdrag. Kartet viser at kraftutbygging umulig kan berøre næringa i særlig grad. Det er ingen utbygde kraftverk i disse områdene.

Tiltakshaver har i møter med reindriftnæringa forsøkt å få klargjort hvilke konkrete ulemper en utbygging kan gi.

Anleggsarbeid i utbyggingsfasen (ca. ett år)

Reindriftnæringa har eksplisitt pekt på at støy og generelle forstyrrelser i anleggsfasen vil føre til at reinen holder seg unna området. Tiltakshaver har forståelse for dette og forventer å kunne komme til en minnelig ordning der vi kan kompensere for disse ulempene. Vi ser for oss å gi økonomisk kompensasjon for ekstra pass og tilsyn av reinsdyr som befinner seg ved Strindmoen og Bjørtjønnå i beiteperioden vinter/vår. Vi har ikke fått konkretisert hva dette ekstra arbeidet kan dreie seg om, men har vurdert kr. 10.000,-/mnd dvs. kr. 60.000,-. Som avbøtende tiltak vil tiltakshaver i tillegg kunne tilpasse byggeaktivitet til perioder som er minst problematisk for reindriftnæringa. Vi forventer at vi i samarbeid med reindriftnæringa kan detaljere dette i detaljplanen. Tiltakshaver kan også bistå med å gjete/holde reinen unna traseområdet under anleggsperioden.

Vei til inntaksdam.

Reindriftnæringa hevder veien vil medføre økt ferdsel i utmarka og at dette er et problem for næringa. Det hevdes også at vei vil lede reinen ned til riksveg og toglinje og dermed bidra til å øke problemet med påkjørsler.

Tiltakshaver har vurdert vei som et fordelaktig tiltak for alle. Dette har vi erfart også andre steder. I Korgen har vi et kraftverk med vei opp til dam. Her har vi fått forespørsel fra reindriftnæringa om de kan få benytte veien ved behov.

Grunneierne på Strindelva; Strindmoen Gård og Statskog er positive til vei. Snåsa kommune har også påpekt veg som et ønsket tiltak i sin høringsuttalelse.

Det er nødvendig å bygge vei for anleggsarbeidene. Og det er vanlig i slike prosjekter at veien bibeholdes for fremtidig benyttelse. Tiltakshaver foreslår to mulige avbøtende tiltak:

1. Fjerning av veg og tilbakeføring til opprinnelig terreng. Dette medfører en ekstra kostnad i prosjektet. Men det er eksempler på at dette er gjort enkelte steder i landet, særlig på høyfjellet. Tiltakshaver har ikke sett eller forstått hvordan veien reduserer beitegrunnlag eller kan være til hinder for reinen på vinter- og vårbeite, men dersom NVE konkluderer med at vei ikke kan tillates etter at anlegget er ferdig, vil vi etterkomme dette kravet og tilbakeføre anleggs veien til terreng. Vi vil da samtidig måtte be om å få avklart hvilken type ferdselsveg som kan godtas. Eventuelt også i hvilken grad eksisterende veg på ca. 800 m kan benyttes.

2. Etablere låst bom på vegen. Dette vil medføre at ferdsel begrenses til fotturer, og at motorisert ferdsel kun skjer i ihht statuttene for veglaget. Reindriftnæringa vil da også kunne få nøkkel til bommen og således benytte vegen.»

Tilleggsopplysninger

Skjærkerfjell reinbeitedistrikt har etter befaring gitt en tilleggsuttalelse i brev av 22.09.2017

«.....

Skæhkere sijte har fra NVE mottatt søknad om å bygge Jørstadelva og Strindelva kraftverk i Snåsa kommune. Vi hadde befaring med NVE og utbygger Nordvest Energi AS den 31.08.17. Vi håper våre synspunkter kom godt nok fram på befaringen, men ønsker å komme med noen tilleggsopplysninger. Vi har i etterkant av befaringen også hatt et møte med utbygger, uten at det har kommet frem til noe nytt i saken.

Innom Skæhkere sijte foreligger det en konsesjonssøknad fra EON vind om bygging av vindkraftverk på Markavola i Verdal kommune. I den forbindelse ble det gjort en tilleggsutredning/reindriftnæring faglig studie for reindrift, da den første utredningen gjort av Bioforsk ikke hadde utredet reindriften godt nok. Denne sendes med som et vedlegg og som en tilleggsopplysning til denne saken. Denne studien viser en beskrivelse av distriktet, og hvor mye inngrep vi har i vår sijte og konsekvensene av dette. I etterkant av studien er det kommet inn søknad om hyttefelt og veger til hytter i Vera (Verdal kommune), samt oppkjøring av flere skiløyper i Henning (Steinkjer kommune). Det er også godkjent en snøskoterløype ved Gaundalen fjellgård (Snåsa kommune).

Denne studien viser bl.a. hvor viktig det er at alle inngrep blir sett i sammenheng for å få frem hvor mye som tåles innenfor et reinbeitedistrikt. I vårt distrikt viser det seg at 42,88% av vinterbeitearealet er påvirket av eksisterende forstyrrelser, samt 48,45% blir påvirket om det som er planlagt blir utbygd. (se fig.27) Det vil si 13,45% høyere enn det som anbefales for at rein skal kunne utvikle seg på en naturlig måte. Anbefaling av den statlige Environment Canada i sin plan over Caribou (se fig.14) Kartet (fig.12 og 13) viser at området Bjørtjønn/Strindelva ligger i det området hvor vi har minst forstyrrelser i dag. Det viser hvor

viktig området er for Skæhkere sijte med tanke på at det er vårt mest inngrepsfrie område som er igjen. Vinterbeiteområdene er dessuten distriktets mest kritiske beiteområder, og er en minimumsfaktor for reinbeitedistriktet. Merk at unnvikelsessonene bare går rundt det fysiske inngrepet, og viser ikke forstyrrelsen av økt ferdsel som vil være den største konsekvensen i dette tilfellet. Skæhkere sijte krevde en prosess med en reindrifsfaglig vurdering av tiltakene. Vi er klar over at tiltaket ikke utløser en konsekvensutredning/analyse, men det var heller ikke hensikten. Vi mener at ved tiltak som berører reindriften, så skal det foreligge en reindrifsfaglig vurdering. Dette skal gjøres av noen som har reindrifsfaglig kompetanse, og ikke en synsing av utbygger eller et utrederselskap som ikke har denne kompetansen, og som heller ikke tar kontakt med reindriften men leter stoff på internett. Vi mener også at kumulative effekter må vurderes. Konsekvensene av utbyggingen av alle disse sakene må bli sett på samlet for reindriften, da alle utbygginger i sum vil få betydelige konsekvenser.

Skæhkere sijte er hardt presset med inngrep, og Fylkesmannen er såpass bekymret for vår fremtid at de har overfor kommunene foreslått at det skal lages en konsekvensutredning for alle inngrep i vårt distrikt. Vi håper at NVE også ser det samme, og gir avslag på søknaden.»

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Kraftverket utnytter et nedbørfelt på 36 km² ved inntaket, og middelvannføringen er beregnet til 1,54 m³/s. Nedbørfeltet har ikke breer. Avrenningen varierer fra år til år med dominerende høst- og vår flommer. Laveste vannføring opptrer gjerne om vinteren. 5-persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 130 og 70 l/s. Alminnelig lavvannføring for vassdraget ved inntaket er beregnet til 76 l/s. Maksimal slukeevne i kraftverket er planlagt til 4,0 m³/s og minste driftsvannføring 0,05 m³/s. Det er foreslått å slippe en minstevannføring på 130 l/s i perioden 1.5. til 30.9. og 70 l/s resten av året. Ifølge søknaden vil dette medføre at 82 % av tilgjengelig vannmengde benyttes til kraftproduksjon.

Det er foreslått en regulering av Bjørtjønnå på 1m. Dette gir en magasinprosent på 0,22 % og det vil i liten grad kunne utjevne avrenningen.

NVE har kontrollert det hydrologiske grunnlaget i søknaden. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Alle beregninger på basis av andre målte vassdrag vil ved skalering til det aktuelle vassdraget være beheftet med feilkilder. Dersom spesifikt normalavløp er beregnet med bakgrunn i NVEs avrenningskart, vil vi påpeke at disse har en usikkerhet på +/- 20 % og at usikkerheten øker for små nedbørfelt.

Med en maksimal slukeevne tilsvarende 260 % av middelvannføringen og foreslått minstevannføring på 130/70 l/s, vil dette gi en restvannføring på omtrent 260 l/s rett nedstrøms inntaket som et gjennomsnitt over året. Det meste av dette vil komme i flomperioder. De store flomvannføringene blir i liten grad påvirket av utbyggingen. Ifølge søknaden vil det være overløp over dammen 37 dager i et middels vått år. I 82 dager vil vannføringen være under summen av minste driftsvannføring og minstevannføring og derfor for liten til at det kan produseres kraft, slik at kraftstasjonen må stoppe. Ev. tilsig høyere enn minstevannføring kan lagres i Bjørtjønnå. Tilsiget fra restfeltet vil i gjennomsnitt bidra med 40 l/s ved kraftstasjonen.

Produksjon og kostnader

Med bakgrunn i de hydrologiske dataene, som er lagt frem i søknaden, har søker beregnet gjennomsnittlig kraftproduksjon i Strindelva kraftverk til omtrent 13,4 GWh/år fordelt på 5,8 GWh vinterproduksjon og 7,6 GWh sommerproduksjon. Reguleringen alene vil gi ca. 0,2 GWh/år. Byggekostnadene er estimert til 45 mill. kr. Dette gir en utbyggingspris på 3,4 kr/kWh.

NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger for produksjon, men langt høyere kostnader enn det som er oppgitt i søknaden.

NVEs egne beregninger viser en kostnad på 79,9 mill kr, mot 49,6 mill kr (indeksjustert til 1.1.2017) i søknaden. Forskjellen er 61 % noe som er godt utenfor usikkerheten for en slik beregning. Det er særlig postene inntak/dam, driftsvannvei og kraftstasjonsbygg som avviker fra søkers tall. Utbyggingskostnaden øker fra søkers 3,7 kr/kWh til 6,0 kr/kWh.

Energikostnaden over levetiden (LCOE) er beregnet til 0,47 kr/kWh (usikkerhet i spennet 0,39-0,55). Energikostnaden over levetiden tilsvarer den verdien kraften må ha for at prosjektet skal få positiv nettonåverdi. Beregningene forutsetter en kalkulasjonsrente på 6 %, økonomisk levetid på 40 år og drifts- og vedlikeholdskostnader på 7 øre/kWh.

NVE vurderer kostnadene ved tiltaket som høye i forhold til andre vind- og småkraftverk som har endelig konsesjon per 1. kvartal 2016, men som ikke er bygget. Ved en eventuell konsesjon til prosjektet vil det allikevel være søkers ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten til prosjektet.

Naturmangfold

Naturtyper

Det er ikke registrert noen prioriterte eller truede naturtyper i prosjektets influensområde.

Arter

Det er ikke registrert spesielle arter som blir berørt spesielt negativt i influensområdet.

Samlet er NVE av den oppfatning at virkningene for naturmiljøet og biologisk mangfold er akseptabelt, da vi ikke er kjent med viktige verdier som vil bli særskilt berørt. Dette gjelder både for selve kraftverket og reguleringen. Temaet er derfor ikke drøftet nærmere annet enn at det er gitt en omtale av forholdet til naturmangfoldloven.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om Strindelva kraftverk legger vi til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 samt forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, miljørapport, høringsuttalelser, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jmf naturmangfoldloven § 8.

I influensområdet til Strindelva kraftverk finnes det et naturlig mangfold for området. En eventuell utbygging av Strindelva vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5 gitt eventuelle avbøtende tiltak.

NVE har også sett påvirkningen fra Strindelva kraftverk i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet fra andre utbygginger i området. Den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er dermed blitt vurdert, jmf naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen anses ikke som så stor at den blir avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke får avgjørende betydning for konsesjonsspørsmålet.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Reindrift

Tiltaksområdet ligger innenfor Skæhkere sitje (Skjækerfjell reinbeitedistrikt). Reinbeitedistriktet har et øvre reintall på ca. 2000 (2015), fordelt på 5 sidaandeler. Shækere sitje er et helårsdistrikt. Det vil si at det er rein over hele distriktet gjennom hele året. Områdene kan benyttes om hverandre uavhengig av beiteforhold.

Fylkesmannen mener den omsøkte utbyggingen vil kunne få store negative konsekvenser for reindrifta i området og at de negative konsekvensene er større enn det som fremgår av konklusjonen i søknaden. Aktuelt planområde er viktig som vinter- og vårbeite og ligger i tilknytning til de mest urørte vinterbeiteområdene i Skæhkere sitje.

Nye tekniske inngrep og økt ferdsel inn i sentrale beiteområder vil få negative konsekvenser for reindriften. Fylkesmannen viser til at en ny vei kan føre til at reinen lettere trekker ned mot åker, vei og jernbane. Skæhkere sitje opplever år om annet at en stor del rein blir påkjørt av toget.

Fylkesmannen går imot omsøkt prosjekt og fremmer innsigelse til utbygging av Strindelva.

Reinbeitedistriktet er sterkt imot søknaden og peker på at området ligger i et sårbart og viktig vinter- og vårbeite, og er det mest urørte området som er igjen. Vinterbeitene er distriktets minimumsfaktor og under sterkt press for fysiske inngrep. Distriktet viser også til at en regulering av Bjørtjønnå med 1 m kan gi perioder med usikker is, og dermed utgjøre en risiko for rein på vinterbeite.

Reinbeitedistriktet krever videre en prosess med en reindriftsfaglig vurdering. De mener at slik saken foreligger kan de ikke gi en fullstendig uttalelse før alle momenter for reindriftras del er utredet.

En nedsprenget rørgate i dette terrenget vil etter NVEs medføre større arealinngrep i et ellers urørt område. Dette vil få konsekvenser for utøvelse av reindrift med tap/unnvikelse av vinter- og vårbeite som er en minimumsfaktor for reindrifta. Selv om disse konsekvensene kan avta over tid, mener vi dette må tillegges vekt i denne saken. Vi har i denne vurderingen også merket oss at det er en viss usikkerhet knyttet til om tiltaket kan genere økt fremtidig bruk av området ved at det blir lettere tilgjengelig.

NVE mener videre at en god og rask revegetering etter anleggsfasen i et slikt terreng med minimalt overdekke, vil vise seg svært krevende. En rørgate i slikt terreng kan føre til at rein kan bli ledet ned mot vei og jernbane også i et mer et varig perspektiv. Vi viser her også til nylig utgitt NVE – rapport nr. 79/2018 som understøtter en slik vurdering.

Hva gjelder regulering, mener NVE at en moderat regulering på 1 m som her trolig vil ha akseptable konsekvenser, men det kan ikke utelukkes at isen kan bli noe svekket. Dette i seg selv er likevel ikke tillagt avgjørende vekt.

NVE mener det er viktig at det blir tatt hensyn til reindrifta som eksisterende næring i området. Vi har merket oss Fylkesmannens synspunkter rundt utviklingen i Skæhkere sitje og de utfordringene distriktet står overfor. Reinbeitedistriktet har også tilkjennegitt sitt syn på dette gjennom høringsrunden og i møte med NVE i forbindelse med NVEs sluttbefaring. NVE er også av den oppfatning at en utbygging vil få større negative konsekvenser for reindrifta enn fremstilt i søknaden og dette er tillagt stor vekt i vår vurdering.

NVE har samlet sett tillagt virkninger for reindrift stor vekt i vår vurdering.

Landskap og urørte naturområder

Prosjektstrekningen er nordvendt, og Strindelva renner mest i stryk, samt en foss. Elva renner hovedsakelig på stein og fjell. I nedre deler av elva renner den i et kløftlandskap.

Fylkesmannen mener at landskapsmessige virkninger av kraftverket er betydelig undervurdert i søknad og miljørapport. Fylkesmannen peker på at Strindelva har en sammenhengende fossefallstrekning på mer enn 2000 lengdemeter/150 høydemeter fra Bjørtjønnna. Dette regnes ifølge Fylkesmannen ofte som Nord-Trøndelags høyeste og lengste sammenhengende fossefallsstrekning.

Fylkesmannen påpeker også at en utbygging av Strindelva vil medføre et bortfall på over 2 kvadratkilometer sammenhengende naturområder med urørt preg. De mener derfor at verdiene og de negative konsekvensene av en utbygging for sammenhengende naturområder med urørt preg er betydelig undervurdert i konsesjonssøknaden og miljørapporten og framsatt konklusjon på fagtemaet er misvisende.

Fylkesmannen mener at virkningene for landskap og påvirkning på urørte områder er så store at de også av den grunn fremmer innsigelse til prosjektet.

NVE er også av den oppfatning av at de landskapsmessige virkningene knyttet til byggingen av kraftverket er større enn hva søker fremstiller. Området som berøres er svært skrint og med lite løsmasser. Prosjektområdet er i all hovedsak et skog- og fjellområde der Strindelva er et fremtredende element. Ved å ta vekk det meste av vannet med unntak av flomsituasjoner, vil elva miste sin virkning som dominerende landskapselement. Nedsprengt vannvei og vei vil bli dominerende i lang tid i et slikt skrint område med lite løsmasser.

NVE er også av den oppfatning at områdets verdi for sammenhengende naturområder med urørt preg er undervurdert av søker. Søker mener området vanskelig kan kalles urørt eller inngrepsfritt. Søker refererer til at det siden 1700-tallet har vært drevet sagbruksaktivitet, fløtningsdam i Bjørtjønnna i flere hundre år, tre hytter rundt Bjørtjønnna og at det er drevet skogshogst i flere hundre år langs begge sidene av elva og rundt Bjørtjønnna.

NVE kan ikke se historisk bruk av området vil forandre områdets verdi som en del av et større sammenhengende naturområde med urørt preg. Urørte naturområder er en viktig miljøverdi som skal vurderes og avveies på linje med andre miljøverdier. Det er særlig selve utbyggingen med tilhørende infrastruktur vi da har vektlagt. Selve reguleringen av Bjørtjønnna med inntil 1 m mener vi vil ha mindre virkninger for temaet.

NVE er enig med fylkesmannen som mener prosjektet vil medføre store negative konsekvenser for landskap og vassdragsnaturen knyttet til elva. Prosjektområdet har klart sin verdi i et større sammenhengende naturområde med urørt preg.

Annet

For øvrige allmenne interesser er NVE av den oppfatning at tiltaket vil ha akseptable konsekvenser. Vi har derfor ikke drøftet disse inngående i egne avsnitt.

Samfunnmessige fordeler

En eventuell utbygging av Strindelva kraftverk vil gi 13,4 GWh i et gjennomsnittså. Av dette utgjør regulering av Bjørtjønnna ca. 0,2 GWh/år. Dette er ikke tillagt vesentlig vekt. Denne produksjonsmengden regnes som normalt for et småkraftverk. Småkraftverk utgjør et viktig bidrag i

den politiske satsingen på fornybar energi. Slike småkraftprosjekter kan gi inntekter til søker og grunneier og generere skatteinntekter og dessuten styrke næringsgrunnlaget i området og bidra til å opprettholde lokal bosetning.

Med så høye utbyggingskostnader som NVE har beregnet i dette tilfellet, med en spesifikk utbyggingskostnad på 6 kr/kWh, anser vi likevel dette som svært usikkert, og vi har ikke tillagt dette særskilt betydning.

Oppsummering

Strindelva kraftverk vil produsere 13,4 GWh i et gjennomsnittså og ha en utbyggingskostnad som er godt over gjennomsnittet for småkraftverk. I vedtaket har NVE lagt stor vekt på de negative konsekvensene tiltaket vil få for reindriften i form av tapte vår- og vinterbeiteområder i de mest urørte områdene til Skjækerfjell reinbeitedistrikt. Nedsprengt/nedgravd rørgate i dette terrenget vil etter vårt syn få konsekvenser for reindriften i form av tap/unnvikelse av vinter- og vårbeite som er en minimumsfaktor for distriktet. En rørgatetrasé i et slikt terreng med minimalt overdekke kan føre til at rein i et varig perspektiv kan trekke ned mot vei og jernbane som Fylkesmannen påpeker, jf. også nylig utgitte NVE-rapport 79/2018. En utbygging av Strindelva kraftverk vil etter NVE sitt syn føre til en ytterligere fragmentering av beiteområdet, og gi reinbeitedistriktet økte utfordringer med å utøve sine næringsinteresser.

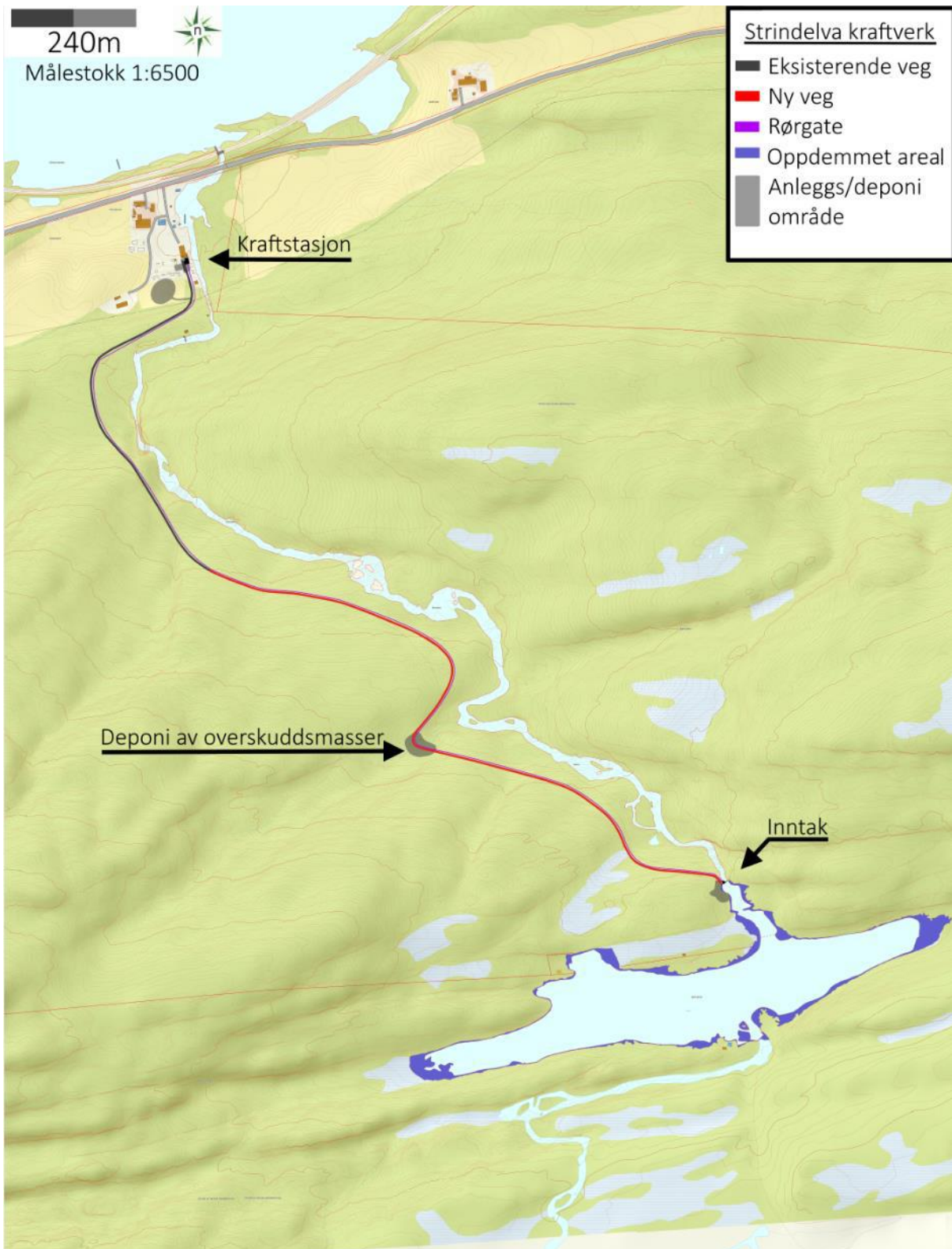
NVE er enig med Fylkesmannen i at de landskapsmessige virkningene er betydelig større enn hva søker fremstiller. Området er svært skrint og med lite løsmasser. NVE er av den oppfatning av at de planlagte inngrepene med tilhørende negative konsekvenser for landskap i denne saken ikke i tilstrekkelig grad kan avbøtes.

NVE mener at et prosjekt med et så høyt kostnadsnivå i mindre grad kan bære de negative konsekvensene for reindrift og landskap. Fordelene ved tiltaket i form av en noe regulert årsproduksjon på ca. 13,4 GWh/år veier etter vårt syn ikke i tilstrekkelig grad opp for disse ulempene.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at ulempene ved bygging av Strindelva kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt. NVE avslår søknaden om bygging av Strindelva kraftverk.

Øvrige forhold som er tatt opp av høringspartene gjelder i større grad krav til vilkår og avbøtende tiltak eller andre forhold som ikke er av betydning for vår konklusjon. Grunnet avslaget er ikke disse drøftet her. Som følge av NVEs avslag har det heller ikke vært holdt innsigelsesmøte med fylkesmannen i denne saken.

Kart over området